

УДК 631.147(477)

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВЕДЕННЯ ОРГАНІЧНОГО АГРОВИРОБНИЦТВА

Терновський В.О., канд. екон. наук, доцент
Український проект бізнес – розвитку плодоовочівництва (UHBDP)
Біліченко О.С., канд. екон. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

Одним із стратегічних завдань уряду України є забезпечення продовольчої безпеки країни. Проте, навряд чи хтось замислюється при цьому, що між харчуванням людей та здоров'ям нації існує безпосередній зв'язок. Від безпечності, збалансованості, поживності продуктів харчування, залежить стан здоров'я, рівень запобігання хворобам та їх лікування. Покращити якість продукції аграрного виробництва можна за рахунок збільшення обсягів виробництва екологічно чистої продукції. На часі дослухатися до порад агрономів, економістів та інших науковців, щодо доцільності ведення органічного агровиробництва.

У загальному розумінні органічне сільськогосподарське виробництво представляє собою цілісну багатофункціональну модель господарювання та виробництва органічної продукції без застосування ГМО, антибіотиків, отрутохімікатів та мінеральних добрив.

Про необхідність ведення органічного агровиробництва спонукає замислитися відомий історичний епізод із серійним вбивцею, що пропонував викраденим людям обрати одну з двох таблеток: із отрутою, або не шкідливу. Таблетку, що залишалася від приймав сам. Нагадаємо, що насправді отрута містилася у воді, якою жертва запивала таблетку. По аналогії із цим прикладом вирішуйте, чи варто вживати генно модифіковану продукцію або отриману із застосуванням антибіотиків на ґрунтах, які містять залишки отрутохімікатів, чи краще вживати повністю екологічно безпечну продукцію, вирощену в екологічно безпечних умовах.

Аргументом у обґрунтуванні переваги органічного виробництва може стати і зростання загальної ефективності виробництва в країні. Це інтегрований показник, який складається з економічної та соціальної ефективності. Економічна ефективність відображає різні вартісні показники, що характеризують проміжні й кінцеві результати процесу агропромислового виробництва. Соціальна ефективність проявляється в отриманні соціальних ефектів: поліпшенні умов праці, зростанні життєвого рівня населення, збільшенні тривалості життя людей, поліпшенні екологічних параметрів, покращенні стану навколишнього середовища, підвищенні загальної безпеки життя тощо.

Противники широкого впровадження органічного виробництва висувають контраргументи про високу ціну такої продукції або її

фальсифікацію. Дійсно, екологічно чиста продукція в усьому світі коштує дорожче. Це пояснюється додатковими витратами на її отримання. Бажання отримати надприбуток за рахунок реалізації продукції за високими цінами, породжує використання недобросовісної конкуренції. У контексті викладеного, першочергового значення набуває проведення відповідними державними установами сертифікації якості та захист кінцевого споживача від ошукування.

Попит на органічну продукцію в Україні, порівняно із європейськими країнами залишається низьким. Це пояснюється недостатнім рівнем поінформованості людей про переваги споживання екологічно чистої продукції та падінням загального рівня економічного добробуту.

В будь-якій справі доречніше використовувати успішний досвід інших, а не вчитися на власних помилках. Лідерами в розвитку органічного агровиробництва у світі є США та країни Європи. Для збільшення виробництва продукції з позитивними зовнішніми екстерналіями (екологічно чистої) доречно використовувати такі перевірені інструменти економічної політики, як заборона та встановлення обмежень на наявність хімічних домішок у продукції, запровадження коригуючих податків і субсидій, збільшення санкцій за порушення умов добросовісної конкуренції.

Популяризації в Україні розширення ведення органічного виробництва в галузі плодоовочівництва приділяє значну увагу Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP). Цей проект фінансується Міністерством міжнародних справ Канади, реалізується та співфінансується Менонітською Асоціацією Економічного Розвитку (MEDA). Підтримуючи дрібних сільськогосподарських товаровиробників, малих та середніх фермерів, виробників плодоовочевої продукції, підвищуючи рівень професійної майстерності студентів вищих аграрних закладів освіти, проект сприяє зростанню рівня ефективності ведення господарювання та конкурентоздатності. За фінансової підтримки проекту науково-педагогічні працівники Миколаївського національного аграрного університету мають змогу проводити дослідження про сучасні тенденції плодоовочевого ринку, новітні агротехнології, біологічні способи захисту рослин із виданням навчальних посібників і підручників, друком своїх статей у наукових журналах.

Висновки. Важливо не лише з морально-етичної, а й з економічної сторони залишити по собі здорове покоління, чисте повітря, землю, воду. Широке впровадження органічного виробництва є одним із засобів збереження навколишнього середовища та дбайливого ставлення до здоров'я населення нації. Провідниками ідей ведення органічного агровиробництва мають стати підприємці, науковці, громадські міжнародні та всеукраїнські організації. В свою чергу держава, використовуючи світові прогресивні напрацювання має проводити широку інформаційну роз'яснювальну політику та створити належні умови для розвитку соціально відповідального бізнесу.